

Jørgen Kühls translokationstale

Taler

Jørgen Kühl
Rektor på A.P. Møller Skolen

Dato

2. juli 2015

Sted

A. P. Møller Skolen, Fjordalleep
1, 24837 Schleswig, Tyskland

Kære studenter, kære dimittender og meget snart kære alumner

Så kom dagen og øjeblikket, som I har set frem til igennem en lang årrække som skoleelever. Hele jeres skolegang har I arbejdet frem imod dette særlige, unikke øjeblik. Nu er det kommet. Nu er det – næsten – slut.

Det er nu sidste gang, I som elever sidder på trappen under planetsystemet. En trappe, som I kender så godt, fordi den har været et fast omdrejningspunkt for jeres færd i alle de år, I har været her. I eksamensdagene så jeg med glæde, hvordan I flokkedes på trappen. Hvordan I støttede hinanden, læste op til prøverne sammen, morede jer, men samtidig var alvorlige. Vi kunne se, hvordan de lidt eksamensnervøse blandt jer gik op og ned ad trappen, mange gange, i konstant bevægelse. Og det var her, I under stor jubel fik studenterhuen sat på hovedet.

Trappen, den store trappe, er et centralt omdrejningspunkt i bygningen. Den har igennem 7 år også været et omdrejningspunkt for jeres hverdag. Trappen knytter skolen sammen. Trappen knytter årgangene sammen. I har bevæget jer op ad den – fra fællesskolen til gymnasiet, fra første skoledag og frem til i dag. Netop derfor er det meget symbolsk, at I slutter jeres skolegang netop her på trappen. Den har ført jer op til Olafur Eliassons solsystem. Et sindbillede på det latinske ordsprog: *per aspera ad astra* – gennem trængsler til stjernerne. I har haft jeres daglige gang i et læringsunivers, og I er blevet en del af det.

I har rørt ved stjernerne. I har i den seneste uges tid kunnet gå på vandet. I har bestået jeres studentereksamen. I er studenter fra A. P. Møller Skolen.

Nu venter de næste udfordringer forude. Et langt, virksomt liv, hvor I forhåbentlig vil kunne gøre brug af alle de kundskaber og færdigheder, som I har

tilegnet jer lige siden børnehavetiden. For skønt det lyder som en kliche, har I vitterligt lært for livet, ikke for skolen – selv om I nok mange, mange gange har været småfrustrerede over alt det stof, I skulle tilegne jer. I har sikkert også tvivlet på nytteværdien af meget af det. Men på et senere tidspunkt i livet vil I i bagklogskabens klare lys forhåbentligt kunne se, hvorfor det var vigtigt og nyttigt. Eller I har glemt det.

Nøgleordet er almindelse. Studentereksamenen er nemlig udtryk for, at I er gennemgået en modning, en læring, en dannelse. I er i løbet af hele jeres skolegang og især i gymnasietiden blevet modnet som mennesker. I er ikke de samme, som da I trådte ind på skolen for 7, 5 eller 3 år siden. I er forandrede. I er blevet voksne. I er blevet selvstændigt tænkende personligheder.

I har grebet oplysningens ideal: Sapere aude! I tør tænke selv – og dermed er I rustet til at tage alle de udfordringer op, som fremtiden vil byde på. Nu venter verden forude. Drag ud og opdag den, drag ud og erobre den; men I må gerne huske, hvor I kommer fra, hvor I har rod, hvor I har hjemme. I har fået jeres rødder, og nu er tiden inde til, at I bruger jeres fødder for at komme videre i livet.

I har tilbagelagt en lang vej frem til i dag. De fleste tog den lige vej, men en del af jer tog omveje, indimellem var der også blindgyder; men så vendte I frejdigt om og søgte vejen gennem den labyrint, som en skolegang nogle gange også kan synes at være.

I gik hver især jeres egen vej, som regel sammen, undertiden også på egen hånd – men I nåede alle frem til målet. Sådan er det med menneskelivet: Der findes heldigvis ikke nogen brugsvejledning. Livsvejen er individuel, personlig, jeres alene. Eller som jeres filosofi- og dansklærere fortalte jer med Kierkegaards ord: Livet leves forlæns, men forstås baglæns.

For os alle hver især er livet en eksplorativ rejse ud i det ukendte og uvisse. I er klar til at begive jer ud på den næste lange rejse. I drager ud på opdagelsesrejser. Opdager nye mennesker, nye steder, nye muligheder, nye valg og nye konsekvenser af de valg, I træffer.

I kommer til at møde mange oplevelser, som bliver til minder for livet. Ligesom jeres oplevelser som gymnasieelever vil præge jer resten af livet. Allerede nu

fortæller I hinanden anekdoter om sjove, besynderlige, mindeværdige situationer, hinanden, lærere, måske også rektor. Tilsammen udgør de minder om en forhåbentlig lykkelig skolegang, som I vil se tilbage på med et smil.

I har valgt den rigtige vej frem til studentehuen. Det var ikke altid den nemme vej. For en del blandt jer var den vanskelig. At være elev på et dansk mindretalsgymnasium er aldrig den lette vej. Det kræver nemlig et bevidst valg – hver eneste dag.

I løbet af jeres skolegang er I blevet bevidstgjorte og forankrede i det danske mindretal. De fleste af jer gik i jeres mors, fars, bedsteforældres fodspor igennem dansk børnehaven og skole. Men mange af jer er sammen med jeres søskende de første i jeres familie, som valgte at gå den danske vej. Og det er et valg, som I har fastholdt og bekræftet.

I er blevet præget af jeres skolegang. I har lært uendeligt meget. I har oplevet meget. I de sidste tre år er oplevelserne ligesom læringen blevet fortættet. I har været på studierejser rundt omkring i Europa, på udveksling i Danmark og deltaget i arrangementer i Norden. For et år siden deltog I alle i det grænseoverskridende projekt Future Borders/Young Digital i anledning af 150året for Slaget på Dybbøl Banke – og I lærte om historien i et fremtidsrettet, højteknologisk perspektiv.

Her i foråret var I i København og deltog bl.a. aktivt i en konference på Christiansborg om København-Bonn Erklæringerne. I forstod omgående betydningen af disse mindretalserklæringer for jer. Og mens I gennemførte 13. årgangen, kunne I følge med i kampen om en retfærdig karakteromskrivning for studenter fra de to danske mindretalsgymnasier. Det lykkedes at få den på plads takket være en konstruktiv dialog med de berørte ministerier i København og støtte fra mange gode kræfter, der alle kunne se, at I som sydslesvigske studenter er noget ganske særligt. I har taget en slesvig-holstensk studentereksamen, men I har haft en mere krævende skolegang end jeres kammerater på offentlige gymnasier. Og I har gennemført en uddannelse, som er mere krævende end den, studenter i Danmark har gennemløbet.

Jeres gymnasieuddannelse er noget ganske særligt. Den er fagligt krævende, menneskeligt udviklende, personlighedsdannende. I har nydt godt af dette. Og I er i besiddelse af merværdi for begge samfund.

Nu er cirklen slutter for jeres vedkommende. Den begyndte en sommerdag for 13 år siden, da I sammen med jeres forældre og pårørende markerede overgangen fra børnehave og hjem til skole. Den sluttes i dag med dimissionen. Nu forlader I skolen. Lige om lidt. Men I skal altid være velkomne, for A. P. Møller Skolen vil altid være jeres skole, jeres udgangspunkt. Og I vil altid være vores elever, nu vores alumner. I er A. P. Møller Skolen.

Tak, fordi vi måtte have jer som elever, lære jer at kende og ledsage jeres udvikling som personligheder. Tak, fordi vi i en fortløbende dialog fik mulighed for at præge jer og vise jer vejen ind i almindannelsen. Tak for alt det, vi lærte af jer. Tak for opmærksomheden!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jorgen-kuhls-dimissionstale-2015>